

УДК 343.8

Ю. О. Новосад

ПРО ДЕЯКІ ОРГАНІЗАЦІЙНІ ПРОБЛЕМИ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОКУРАТУРИ ІЗ ЗАПОБІГАННЯ ЗЛОЧИНАМ

Постановка проблеми. Як показали результати діяльності прокуратури України із запобігання злочинам, однією з обставин, що суттєво впливають на стан та ефективність роботи в цьому напрямі, є неналежне організаційне забезпечення як в цілому цього державного органу, так і його структур зокрема, а також проблеми з питань взаємодії та координації дій інших правоохоронних органів. Актуальними сьогодні є такі питання з означеної тематики дослідження:

1) відсутність спеціального закону, що регулює суспільні відносини, пов'язані із запобіганням злочинам.

2) неналежний правовий механізм, що стосується координаційної діяльності прокуратури у сфері боротьби зі злочинністю;

3) відсутність фінансовий, технічних, матеріально-побутових та інших ресурсів, спрямованих на забезпечення запобіжної діяльності прокуратури (все й надалі залишається на рівні наукових дискусій);

4) незадовільний рівень взаємодії правоохоронних органів як у питаннях боротьби зі злочинністю загалом, так і в питаннях запобігання злочинам зокрема (мова насамперед ведеться про взаємодію органів прокуратури з Національним антикорупційним бюро, враховуючи актуальність запобіжної діяльності в цьому напрямі в Україні).

Зазначені обставини й стали вирішальними під час визначення теми, предмета й завдання цього дослідження.

Стан дослідження. Як показало вивчення наукової та навчально-методичної літератури, питаннями підвищення ефективності діяльності прокуратури у сфері боротьби зі злочинністю досить плідно займаються як науковці прокурорського нагляду, так і кримінологи. Зокрема, у цьому контексті потужне доктринальне підґрунтя створили такі науковці, як В.С. Бабкова, О.М. Бандурка, Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, М.М. Говоруха, В.М. Гусаров, Л.М. Давиденко, О.М. Джужа, В.В. Долежан, Л.С. Жиліна, І.М. Козьяков, О.Г. Колб, М.В. Косюта, Т.В. Корнякова, В.В. Кулаков, М.Й. Курочка, М.П. Курило, О.М. Литвинов, О.М. Литвак, М.І. Мичко, М.В. Руденко, Г.П. Середа, М.І. Скригонюк, Є.О. Шевченко та ін.

Поряд із цим в умовах проведення правової реформи в Україні, а також суттєвого підвищення рівня злочинності в останні роки (2014–2016 рр.) [1] питання щодо посилення ефективності прокуратури в системі суб'єктів боротьби зі злочинністю вивчені недостатньо, а тому потребують активізації наукових розроблень у зазначеній сфері суспільних відносин.

Виклад основних положень. У доктринальних джерелах під організаційною розуміють таку діяльність, що спрямована на згуртування, об'єднання когонебудь з певною метою; зосередження, мобілізування на що-небудь [2, с. 473]. У більш широкому аспекті у зміст цього поняття включається діяльність зі вмі-

лого розміщення людей, упорядкування їхніх зусиль та їх спільного об'єднання з метою найефективнішого виконання завдань, що стоять перед конкретною системою [3, с. 11–12].

Щодо організаційної діяльності прокуратури, то в науковій літературі наводяться різні визначення цього поняття. Так, В.В. Півненко визначає організацію роботи прокуратури як комплекс заходів з упорядкування й оптимізації діяльності конкретного органу прокуратури шляхом умілого розміщення кадрів, визначення завдань, забезпечення їх своєчасного та якісного виконання на базі узгоджених дій з метою найефективнішої реалізації усіх функцій прокуратури [4, с. 92–93]. О.Р. Михайленко вважає, що це комплекс взаємопов'язаних дій і заходів, спрямованих на ефективне використання функцій і завдань, покладених на прокуратуру (прокурора) [5, с. 84]. М.В. Руденко та В.І. Бабенко переконані, що під організацією роботи прокуратури слід розуміти сукупність взаємозалежних і взаємопов'язаних заходів (елементів) з підбору, розміщення, підвищення кваліфікації кадрів; збору інформації, її аналізу та оцінки; планування роботи та її виконання; об'єднання зусиль оперативного складу прокуратури з метою досягнення найкращих кінцевих результатів на всіх напрямках прокурорської діяльності [6, с. 150].

Є й інші точки зору з цього приводу [7, с. 8]. Як встановив В.М. Юрчишин, під час формулювання змісту поняття «організаційна діяльність прокуратури (прокурора)» переважна більшість науковців основну увагу звертають не на статичний, а на динамічний (функціональний) аспект зазначеного терміна, який вимагає використання кадрами прокуратури інтенсивних методів діяльності, наукових рекомендацій, позитивного досвіду, усіх можливостей сучасної оргтехніки, постійного підвищення професійної майстерності та кваліфікації, спрямування всієї роботи прокурорів на досягнення конкретних результатів у зміцненні законності та боротьбі з кримінальними правопорушеннями. Саме динамічний (функціональний) аспект завжди висувається на перший план у будь-якому тлумаченні зазначеного терміну [8, с. 226].

До статистичного напрямку організаційної діяльності прокуратури Л.М. Давиденко відносить комплекс заходів, спрямованих на раціональний розподіл праці, створення належних умов для ефективної роботи, підтримання потрібного порядку, забезпечення здорової психологічної атмосфери в колективі тощо, а до динамічного (функціонального) – повсякденну процесуальну та непроцесуальну діяльність керівника прокуратури, пов'язану з постановкою перед підлеглими працівниками конкретних завдань, установленням обсягу та характеру роботи, строків її виконання, а також форм контролю за її здійсненням й оцінки її результатів [9, с. 7–8]. При цьому, як вірно зауважив з цього приводу М. Якимчук, на практичному рівні зазначені аспекти організації роботи прокуратури співіснують у нерозривній єдності, утворюють систему організаційно-управлінських заходів і дій, спрямованих на якісне та своєчасне виконання завдань, що стоять перед прокуратурою в різних напрямках її діяльності [10, с. 91].

Виходячи з вищезазначеного та враховуючи, що в науковій літературі, зокрема й спеціальній [11], відсутнє поняття «організаційні запобіжні заходи прокуратури

в процесі досудового слідства та судового розгляду кримінальних справ», можна сформулювати таке його визначення: це такий специфічний напрям прокурорської діяльності, що здійснюється в межах реалізації її функцій на основі визначених на нормативно-правовому рівні засад та складається з комплексу взаємозв'язаних дій і заходів, спрямованих на вирішення завдань із запобігання злочинам на означених стадіях кримінального провадження.

Таким чином, до системоутворювальних ознак, що складають зміст цього поняття, належать такі.

1. Це специфічний напрям діяльності прокуратури.

Специфічний – характерний тільки для кого-, чого-небудь, властивий виключно комусь, чомусь; своєрідний [2, с. 621]. Мова тут ведеться про те, що відповідно до вимог ч. 2 ст. 25 Закону України «Про прокуратуру» тільки на цей орган у системі правоохоронних органів держави покладено завдання з координації їхньої діяльності у сфері протидії злочинності – саме в цьому й виявляється характер специфічної діяльності прокуратури в зазначеному аспекті.

Напрямок – це шлях діяльності, розвиток кого-; чого-небудь; спрямованість якоїсь дії, явища [2, с. 376]. У контексті організаційно-запобіжної діяльності прокуратури це координація спільних зусиль правоохоронних органів із запобігання та протидії злочинам. У науковій літературі під координацією розуміють узгодженість рухів, дій тощо [2, с. 296]. У юридичних джерелах термін «координація» використовується тоді, коли йдеться про узгоджену діяльність різних органів і організацій, які беруть участь у боротьбі зі злочинами (як правило, у сфері їх запобігання) [12, с. 194]. При цьому, як слушно зауважили Л.М. Давиденко та О.О. Бандурка, значення узгодженості дій правоохоронних та інших органів полягає в тому, що вона дає змогу об'єднати зусилля у справі запобігання злочинам і на цій основі домогтися вищих результатів у більш короткі строки та з меншою затратою сил, позаяк узгодження сприяє створенню єдиного фронту з кримінальними та іншими правопорушеннями, що є необхідною умовою успіху в цій надзвичайно відповідальній роботі [13, с. 83].

У широкому розумінні зміст координаційної діяльності прокуратури із запобігання злочинам полягає в тому, що це є узгоджена діяльність із боротьби зі злочинами, що ґрунтується на глибоких і постійних зв'язках між органами, які ведуть кримінальний процес, де прокуратура за дорученням держави є безпосереднім організатором узгодження зусиль під час виконання спільних кримінальних процесуальних цілей і завдань [12, с. 196].

2. Зазначена діяльність здійснюється прокуратурою в межах реалізації її функцій.

Відповідно до вимог ч. 1 ст. 2 Закону України «Про прокуратуру» на цей орган покладаються такі функції:

- а) підтримання державного обвинувачення в суді;
- б) представництво інтересів громадянина або держави в суді у випадках, визначених цим Законом;
- в) нагляд за додержанням законів органами, що провадять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудового слідства;

г) нагляд за додержанням законів під час виконання рішень у кримінальних справах, а також під час застосування інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян.

Враховуючи зазначене, не можна у зв'язку з цим погодитись з В.М. Юрчиши-ним у тому, що координація – одна із функцій прокуратури [12, с. 196], оскільки це лише одне із завдань її організаційної діяльності, що логічно впливає зі змісту цих понять. У наукових джерелах під функцією розуміють роботу кого-, чого-небудь; обов'язок, коло діяльності когось, чогось, а під завданням – наперед визначений, запланований для виконання обсяг роботи, справ тощо [2, с. 190].

Отже, зміст терміна «функція» є більш широким, ніж «завдання», а тому не можна їх ототожнювати на теоретичному та нормативних рівнях. Як з цього приводу зробили висновок Л.М. Давиденко та О.О. Бандурка, у відносинах координації прокуратура є постійним організатором сумісного розроблення узгоджених заходів, а інші суб'єкти кримінальної юстиції – слідчий суддя, керівник органу досудового розслідування, слідчий, співробітники оперативного підрозділу – лише беруть безпосередню участь у сумісному розробленні узгоджених дій, але ніяких обов'язків з організації координації не несуть [13, с. 87]. Поряд із цим останні взаємодіють із прокуратурою у тих питаннях, що належать до предмета її координаційної діяльності.

Під взаємодією в науці розуміють взаємний зв'язок між предметами в дії, а також погоджена дія між ким-, чим-небудь [2, с. 73].

Отже, термін «взаємодія» за своїм змістом є близьким до терміна «координація», але, на переконання фахівців, є не тотожним з останнім та меншим по об'єму, позаяк координація забезпечує організацію взаємодії [14, с. 307]. Критерієм відмежування відносин координації та взаємодії, як обґрунтовано доводить В.П. Півненко, є рівень взаємних зв'язків, взаємовпливу і характер узгодженої діяльності одного органу з іншим [4, с. 90].

Як показало вивчення наукової літератури та практики, у цьому сенсі виділяють:

а) відомчо-галузевий зв'язок державних органів, які кримінальними процесуальними засобами безпосередньо ведуть боротьбу зі злочинністю (органи кримінальної юстиції). Заснована на цьому тісному зв'язку узгоджена та постійна діяльність цих органів під час виконання спільних завдань становить зміст відносин координації [12, с. 195];

б) комплексно-територіальний зв'язок прокуратури з іншими правоохоронними та неправоохоронними органами, що діють за межами кримінального провадження, не відзначається стабільністю та має періодичний характер. Заснована на такому зв'язку узгоджена діяльність із запобігання злочинам є відносинами взаємодії [15, с. 39].

Поряд із цим варто зазначити, що в Законі України «Про прокуратуру» не закріплено ні функцій, ні завдань зі взаємодії прокуратури з правоохоронними та іншими органами, зокрема в ході досудового слідства та судового розгляду кримінального провадження, що важливо з огляду на ефективну реалізацію на практиці визначених у законі функцій, а також вирішення завдань кримінального

провадження, що закріплені в ст. 2 КПК України. Одним із них є завдання із запобігання злочинам, яке у цій нормі звучить таким чином: завданнями кримінального провадження (поряд з іншими, мова про які ведеться в зазначеній статті КПК) є таке розслідування, за якого жодна особа не може бути піддана необґрунтованому процесуальному примусу та жоден невинуватий не може бути обвинувачений або засуджений.

3. Організаційні запобіжні заходи прокуратури здійснюються на основі визначених на нормативно-правовому рівні засад.

Під засадами науковці розуміють основи чогось; те головне, на чому ґрунтується, базується що-небудь [2, с. 214].

Засади діяльності прокуратури встановлені в ч. 1 ст. 3 Закону України «Про прокуратуру»:

1) верховенство права та визнання людини, її життя та здоров'я, честі та гідності, недоторканності та безпеки найвищою соціальною цінністю (саме це завдання є також пріоритетним у діяльності суб'єктів запобігання злочинам) [16];

2) принципи законності, справедливості, неупередженості та об'єктивності (зазначені принципи є визначальними при здійсненні запобіжної діяльності [17, с. 15–18];

3) принцип територіальності (фактично на всій території України здійснюється діяльність із запобігання злочинам [18, с. 166–167];

4) принцип презумпції невинуватості (це основоположний принцип будь-якої правозастосовної та правоохоронної діяльності) [19, с. 97–103];

5) принцип незалежності прокурорів, що передбачає існування гарантій від незаконного політичного, матеріального чи іншого впливу на прокурора щодо принципів прийняття ним рішень під час виконання службових обов'язків (як із цього приводу правильно зробив висновок І.І. Митрофанов, завдяки принципу незалежності заходи прокурорського реагування на причини та умови злочинів, інші криміногенні фактори, як правило, більш кардинальні, послідовні та принципові порівняно з тим, що можуть здійснювати в цьому напрямі інші суб'єкти запобігання злочинам [11, с. 74];

6) політична нейтральність прокуратури (сьогодні фактично всі суб'єкти спеціально-кримінологічного запобігання злочинам керуються зазначеним принципом, що на практиці дає змогу здійснювати запобіжну діяльність неупереджено та об'єктивно [20];

7) недопустимість незаконного втручання прокуратури в діяльність органів законодавчої, виконавчої та судової влади (відповідно до вимог п. 14 ст. 92 Конституції України виключно законами визначається діяльність прокуратури);

8) принцип поваги до незалежності суддів, що передбачає заборону публічного висловлювання сумнівів щодо правосудності судових рішень поза межами процедури їх оскарження в порядку, передбаченому процесуальним законодавством (мова тут ведеться про те, що прокурор не в праві виходити за межі тих процесуальних повноважень, які визначені в ст. 36 КПК України, а в разі оскарження рішень суду може діяти лише у спосіб, що визначений у КПК України (ст. ст. 393, 425, 446 КПК тощо);

9) принцип прозорості діяльності прокуратури, що забезпечується відкритим і конкурсним зайняттям посади прокурора, вільним доступом до інформації, якщо законом не встановлено обмежень щодо її надання (зміст зазначеної засади діяльності прокуратури полягає в тому, що під час інформування громадськості про стан законності, у тому числі з питань запобігання злочинам, прокуратури повинні не допускати поширенню відомостей, які містять державну чи будь-яку іншу таємницю або конфіденційну відомість, стосовно яких законодавством встановлений особливий порядок охорони. При цьому інформацію про початок досудового розслідування слід оприлюднювати лише за умови, що це не вплине на всебічність, об'єктивність і повноту досудового розслідування, за умови дотримання таємниці слідства та законних прав учасників процесу) [21, с. 299];

10) принцип неухильного дотримання вимог професійної етики та поведінки (у запобіжній діяльності прокуратури, як і в усіх інших видах діяльності, заборонено нелюдське та таке, що принижує гідність, поводження з учасниками кримінального провадження, що прямо впливає зі змісту ст. 1 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання [22].

Організаційні основи системи прокуратури, що в тому числі застосовуються нею для запобігання злочинам, визначені в розділі II Закону України «Про прокуратуру» та передбачають такі елементи:

- а) система прокуратури (ч. 1 ст. 7);
- б) єдність системи прокуратури (ч. 4 ст. 7);
- в) повноваження прокурора (ст. 13) тощо.

Однак варто зазначити, що процедура організації кожного виду прокурорської діяльності, її структура законом не визначається, позаяк на нормативно-правовому рівні це зробити неможливо у зв'язку з тим, що організація роботи залежить від конкретних напрямів діяльності прокурора та завдань, що ним виконуються [12, с. 225]. Зазначений висновок повною мірою стосується і діяльності, яка пов'язана із запобіганням злочинам, що важливо мати на увазі під час розроблення заходів, спрямованих на удосконалення правового механізму запобігання злочинам, яке здійснюється органами прокуратури [12, с. 84-89].

4. Запобіжна діяльність прокурора на досудовому слідстві та в ході судового розгляду кримінального провадження складається з комплексу взаємопов'язаних дій і заходів.

Якщо виходити зі змісту ст. 36 КПК України, то цей комплекс (сукупність предметів, програм, дій того, що становить одне ціле) [13, с. 290] можна визначити через такі повноваження прокурора під час проведення досудового розслідування у формі процесуального керівництва:

1) мати повний доступ до матеріалів, документів та інших відомостей, що стосуються досудового розслідування (п. 2, ч. 2 ст. 36);

2) доручати слідчому, органу досудового розслідування та оперативним підрозділам проведення слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових дій) (п. п. 3-4 ч. 2 цієї статті КПК);

3) призначати ревізії (п. 6 ч. 2 ст. 36);

4) підтримувати державне обвинувачення в суді (п. 15 ч. 2 цієї статті КПК);

5) оскаржувати судові рішення в порядку, встановленому КПК (п. 20 ч. 2 ст. 36)

тощо.

Як у зв'язку з цим зауважив О.Б. Сахаров, розслідування кримінальних правопорушень, з одного боку, пов'язується з реакцією суспільства та держави на конкретний злочин із метою вжиття щодо винуватих кримінально-правових заходів, а з іншого – з кримінологічною реакцією суспільства та держави на фактори, що детермінують вчинення злочинів, шляхом їх усунення чи блокування. Тісний зв'язок цих двох ліній впливу, що здійснюється за дорученням держави органами досудового розслідування і прокуратури в розслідуванні кримінальних правопорушень, є визначальним і найефективнішим засобом боротьби зі злочинами [23, с. 28].

Отже, як вірно зробив висновок В.М. Юрчишин, прокурор у досудовому розслідуванні наглядає за додержанням законів із виявлення й усунення причин та умов, які сприяли вчиненню кримінальних правопорушень, а в окремих випадках сам вживає передбачені законом заходи щодо їх виявлення та усунення [12, с. 215]. На його думку (і можна цілком з цим погодитись), виконання цієї запобіжної функції зумовлено кримінологічним завданням досудового розслідування: якщо завдання, що визначені в ст. 2 КПК України мають кримінально-правовий та кримінальний процесуальний характер, то кримінологічне завдання має спеціально-кримінологічний характер [12, с. 215–216]. Проте, як правильно оцінила зазначену ситуацію Т.В. Корнякова, ці завдання тісно пов'язані, бо кримінологічне завдання може бути виконаним лише після того, як будуть виконані кримінально-правові та кримінальні процесуальні завдання. У своїй же сукупності вони утворюють цілісну систему, врегульовану законодавством України [24, с. 232].

5. Запобіжна діяльність прокуратури на стадії досудового розслідування та судового розгляду кримінального провадження спрямована на вирішення завдань із запобігання злочинам.

У кримінології загально визнаним є висновок про те, що до завдань діяльності, пов'язаної із запобіганням злочинам, належать:

а) систематичне виявлення й аналіз явищ, процесів, факторів, ситуацій, що сприяють злочинам. Відповідно до вимог ст. 36 КПК України процесуальний керівник здійснює повноваження прокурора в кримінальному провадженні з його початку (ст. 216 КПК) до завершення (ст. 283 КПК), маючи таким чином можливість постійно та безперервно контролювати кримінологічну ситуацію, що складається щодо окремо взятого кримінального провадження [25, с. 52–66], а також реагувати процесуальними рішеннями на ті чи інші її прояви [26];

б) вивчення суперечностей і конфліктів, що призводять до виникнення та реалізації злочинних намірів, а також до формування особи злочинця. Мова тут ведеться про визначення прокурором (за його дорученням – слідчим та органами досудового розслідування) індивідуального злочинного механізму у конкретному кримінальному провадженні [27, с. 66–163], а зрештою – причин і мов, що сприяли вчиненню цього злочину;

в) оперативне виявлення осіб, від яких можна очікувати вчинення злочинів, їх вивчення й активний профілактичний вплив на них. Як свідчить практика, це завдання прокурор вирішує шляхом реалізації заходів забезпечення кримінального провадження, що визначені в розділі II КПК України, і дотримання загальних положень досудового розслідування (розділ III КПК). Крім цього, як слушно з цього приводу зауважив М.І. Мичко, прокурор у цій сфері не пасивний спостерігач за діяльністю слідчого та дізнавача, а активний учасник досудового розслідування. Він не тільки наглядає за тим, щоб слідчий і дізнавач під час виконання слідчих (розшукових) дій діяли в межах дозволеного, хоча це є його важливим завданням, але й одночасно властивими йому засобами сприяє розкриттю злочину, виконанню вимог закону про всебічне, повне й об'єктивне дослідження всіх обставин кримінального провадження тощо. З цією метою він може брати участь у проведенні слідчих (розшукових) дій, давати слідчому (дізнавачу) обов'язкові для них доручення та перевіряти їх виконання [28, с. 104–105]. Інакше кажучи, як вірно зробив висновок В.М. Юрчишин, прокурорський кримінологічний нагляд, що здійснюється в досудовому розслідуванні, є лише частиною його кримінологічної діяльності, яка виходить за межі цього розслідування [12, с. 216];

г) усунення або нейтралізація явищ, що сприяють злочинній поведінці [17, с. 17]. На переконання Т.В. Раскіної (і можна з нею повністю погодитись), діяльність прокурора повинна бути спрямована не тільки на виявлення та притягнення винних до передбачуваної законом відповідальності, але й на встановлення обставин, що сприяють самій можливості вчинення злочину [29, с. 139]. При цьому зміст запобіжної діяльності прокурора утворюють ті його дії, що пов'язані з реалізацією його повноважень, визначених у ст. 36 КПК України та спрямованих передусім на виявлення органами досудового розслідування та особисто прокурором причин і умов, які сприяли вивченню конкретного злочину, і вжиття передбачених законом заходів з їх нейтралізації, блокування, усунення тощо. Такі повноваження прокурора впливають, зокрема, з норм матеріального права (ст. ст. 1, 50 КК), кримінального процесуального (ст. 2 КПК) і кримінально-виконавчого права (ст. 1 КВК).

Висновок. Такими в широкому та вузькому розумінні є організаційні запобіжні заходи прокуратури в процесі досудового слідства та судового розгляду кримінальних правопорушень, які в сьогоденних умовах не повною мірою відповідають потенційним можливостям цього державного органу в системі суб'єктів спеціально-кримінологічного запобігання злочинам та, як показали результати цього дослідження, є малоефективними.

Література

1. Кулик О.Г. Сучасна кримінальна ситуація в Україні: тенденції і прогноз / О.Г. Кулик [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua>.
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови / [укл. О. Єрошенко] – Донецьк : ТОВ «Глорія Трейд», 2012. – 864 с.
3. Организация работы городской (районной) прокуратуры : [метод. пособие]. – М. : НИИ при Генпрокуратуре РФ, 2014. – 311 с.

4. Півненко В.П. Прокурорський нагляд в Україні : [курс лекцій] / В.П. Півненко. – Х. : «Харків юридичний», 2005. – 240 с.
5. Михайленко О.Р. Прокуратура України : [підручник] / О.Р. Михайленко. – К. : Юрінком Інтер, 2005. – 296 с.
6. Бабенко В.І. Прокурор у галузі охорони довкілля: сутність, повноваження, організація : [навч. посіб.] / В.І. Бабенко, М.В. Руденко. – К. : Вид. дім «Ін Юре», 2005. – 408 с.
7. Субботин Е.А. Тактика общенадзорных действий прокурора : [учеб. пособие] / Е.А. Субботин. – Х. : ИПК Генеральной прокуратуры Украины, 1993. – 32 с.
8. Юрчишин В.М. Місце і роль прокурора у досудовому розслідуванні та їх відображення в теорії, законодавстві і практиці : [моногр.] / В.М. Юрчишин. – Чернівці : Вид. дім «Родовід», 2013. – 307 с.
9. Давыденко Л.М. Организация работы районной (городской) прокуратуры / Л.М. Давыденко. – Х. : ИПК Генеральной прокуратуры Украины, 1994. – 88 с.
10. Якимчук М.К. До питання про місце і роль прокуратури в системі державних органів України / М.К. Якимчук // Правова держава. – 2000. – Вип. 11. – С. 232–237.
11. Митрофанов І.І. Прокуратура як суб'єкт запобігання злочинам : [моногр.] / І.І. Митрофанов, С.В. Степаненко. – Кременчук : ПП Щербатих О. В., 2011. – 256 с.
12. Юрчишин В.М. Місце і роль прокурора у досудовому розслідуванні та їх відображення в теорії, законодавстві і практиці : [моногр.] / В.М. Юрчишин. – Чернівці : Вид. дім «Родовід», 2013. – 307 с.
13. Давыденко Л.М. Проблеми оцінки та вимірювання ефективності діяльності прокуратури / Л.М. Давыденко // Питання конституційно-правового статусу прокуратури України та удосконалення її діяльності. – Х., 1999. – С. 67–81.
14. Запобігання правопорушенням у місцях позбавлення волі. – 2-е вид., доповн. і випр. / [В.Л. Ортичський, О.Г. Колб, В.П. Захаров та ін.] ; за заг. ред. В.Л. Ортицького та О.Г. Колба. – Луцьк : ПП Іванюк В.П., 2010. – 244 с.
15. Юрчишин В.М. Кримінологічна функція прокурора у досудовому провадженні / В.М. Юрчишин // Юридична Україна. – 2012. – № 8. – С. 96–102.
16. Голіна В.В. Сучасна нормативно-правова база та практика державного програмування протидії злочинності в Україні / В.В. Голіна, М.Г. Колодяжний // Питання боротьби зі злочинністю: збірник наукових праць. – Х. : Право, 2011. – Вип. 21. – С. 52–53.
17. Профілактика злочинів : [підруч.] / [О.М. Джужа, В.В. Василевич, О.Ф. Гіда та ін.] ; за заг. ред. проф. О.М. Джужа. – К. : Атіка, 2011. – 720 с.
18. Игошев К.Ю. Социальные аспекты предупреждения правонарушений (проблемы социального контроля) / К.Ю. Игошев, И.В. Шмаров. – М. : Юрид. лит., 1980. – 176 с.
19. Литвак О.М. Загальнотеоретичні підвалини спеціально-кримінологічного запобігання злочинності / О.М. Литвак // Право України. – 2001. – № 5. – С. 97–103.
20. Мичко М.І. Проблеми функцій і організаційного устрою прокуратури України : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : спец. 12.00.10 «Судоустрій; прокуратура та адвокатура» / М.І. Мичко ; Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. – Х., 2002. – 38 с.
21. Про прокуратуру : Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1697-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 2–3. – Ст. 12. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>.
22. Про ратифікацію факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання: Закон України від 20 липня 2006 р. // Зб. поточного законодавства, нормативних актів, арбітражної та судової практики. – 2006. – № 33. – С. 20–25.
23. Сахаров А.Б. Роль криминологической науки в предупреждении преступности / А.Б. Сахаров // Соц. законность. – 1985. – № 12. – С. 27–29.
24. Корнякова Т.В. Прокуратура і органи позавідомчого контролю: нагляд і взаємодія : дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.10 / Т.В. Корнякова. – О. : Одеська нац. юрид. акад., 2004. – 216 с.
25. Алексеев С.С. Право: азбука – теория – философия : опыт комплексного исследования / С.С. Алексеев. – М. : Статут, 1999. – 712 с.
26. Андрусак В.Б. Кримінально-процесуальні функції слідчого: дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / В.Б. Андрусак ; Харківський нац. ун-т внутр. справ. – Х., 2010. – 226 с.
27. Щербаківа А.К. Механізм індивідуальної злочинної поведінки особи, яка вчиняє бандитизм: характеристика та протидія : [моногр.] / А.К. Щербаківа, О.М. Литвинов ; за заг. ред. О.М. Литвинова. – Х. : Панов, 2015. – 236 с.

28. Мычко Н.И. Прокуратура Украины: роль и место в системы государственной власти / Н.И. Мычко. – Донецк: Дон. госуд. ун-т, 1999. – 255 с.

29. Раскина Т.В. О некоторых направлениях противодействия коррупции в органах внутренних дел Российской Федерации / Т.В. Раскина // Проблемы совершенствования правоохранительной деятельности в области противодействия преступности и коррупции : материалы науч.-практ. конф. – Минск : БГУ ФК, 2012. – С. 138–139.

Анотація

Новосад Ю. О. Про деякі організаційні проблеми діяльності прокуратури із запобігання злочинам. – Стаття.

У статті з'ясовано зміст та визначені організаційні аспекти діяльності прокуратури України в системі суб'єктів запобігання злочинам. Встановлені проблеми організаційного характеру, а також взаємодії та координації дій правоохоронних органів у зазначеній сфері суспільних відносин, сформульовані науково обґрунтовані напрями щодо їх вирішення.

Ключові слова: засади, організація, взаємодія, координація, діяльність, запобігання, прокуратура, злочин, правоохоронні органи.

Аннотация

Новосад Ю. О. О некоторых организационных проблемах деятельности прокуратуры по предупреждению преступлений. – Статья.

В статье определено содержание и установлены организационные аспекты деятельности прокуратуры Украины в системе субъектов профилактики преступлений. Выявлены проблемы организационного характера, а также взаимодействия и координации действий правоохранительных органов в этой отрасли общественных отношений, сформулированы научно обоснованные направления относительно их решения.

Ключевые слова: принципы, организация, взаимодействие, координация, деятельность, профилактика, прокуратура, преступление, правоохранительные органы.

Summary

Novosad Y. O. On some organizational problems of the prosecutor's office in prevention of crimes. – Article.

The article revealed the content and defined organizational aspects of Ukraine in the system of crime prevention. The established organizational issues as well as cooperation and coordination of law enforcement bodies in the field of public relations and formulated scientifically based directions for their solution.

Key words: principles, organization, interaction, coordination, activity, prevention, prosecutor's office, crime, police.